

Vzdělávací program Podnikové řízení v oblasti cestovního ruchu je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci projektu Školení a vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu.

GREEN MANAGEMENT

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
2. CO JE „GREEN MANAGEMENT“	4
3. EKOHOTELY	6
3.1 CO JE EKOHOTEL	6
3.2 HISTORIE EKOHOTELŮ	7
3.3 EKOHOTELY V ČESKU	7
3.4 OBECNÉ ZÁSADY PRO VZNIK EKOHOTELU:	8
3.5 BUDOUCNOST EKOHOTELŮ	9
4. ISO 14000 A EMAS.....	11
5. EKOLOGICKY ŠETRNÝ VÝROBEK	14
6. BIOPOTRAVINY	15
6.1 PROCES VZNIKU A VÝROBY BIOPOTRAVIN:	15
7. ZÁVĚR	16
ZDROJE DAT	16

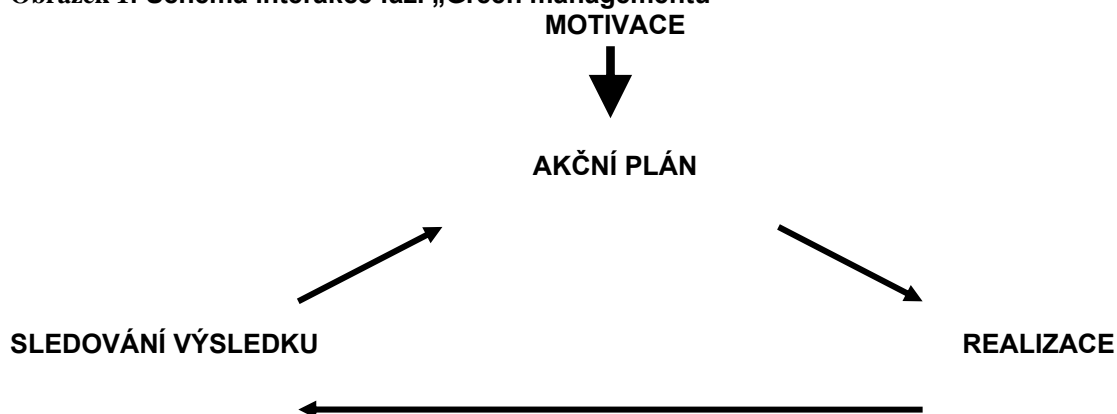
1. Úvod

Stále častěji jsme svědky uplatňování zájmu o ochranu životního prostředí v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Nejinak je tomu v poslední době i v oblasti cestovního ruchu. Životní prostředí a přírodní zajímavosti patří mezi základní faktory, které vyvolávají a významným způsobem ovlivňují návštěvnost daného území. Kvalita životního prostředí je tedy považována za jeden z nejdůležitějších elementů zájmu turistů, ale i důležitým faktorem potřebným pro uspokojování jejich potřeb. Zdravé a čisté životní prostředí je klíčovou podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu. Hotely, penziony, hostely a turistické ubytovny, restaurace, bary, zábavné parky a další podniky spojené s cestovním ruchem jsou na jedné straně nezbytné pro rozvoj turismu v destinacích cestovního ruchu, na druhé straně však danou oblast významným způsobem přetvářejí a mají vliv na jeho možné znečištění. Základním posláním cestovního ruchu je obnova fyzických a duševních sil člověka. Na územích, která jsou však ohrožena ekologickými zátěžemi, to není zcela možné. Znečišťování životního prostředí snižuje životní úroveň a atraktivnost území nejenom pro rezidenty, ale i pro účastníky cestovního ruchu, což u vyhledávaných destinací vede k dočasnému až trvalému odlivu turistů do jiných letovisek a zániku turismu v dané lokalitě. Turistika je obor, který je spjat s poměrně zvýšenými dopady na životní prostředí, avšak i přesto se jeho účastníci mohou pokusit tyto negativní dopady eliminovat. Jednou z možných forem může být využití „Green managementu“.

2. Co je „Green management“

Čím dál častěji zavádí subjekty cestovního ruchu do svého provozu ekologické principy vycházející z „Green managementu“. Anglické slovní spojení „Green management“, v české překlady znamenající „Zelený management“, je v zásadě filozofie a postup zaměřený na optimalizaci chodu hotelu vůči životnímu prostředí jako celku. „Green management“ se soustředí zejména na šetrné zacházení s energií, přírodními zdroji a snaží se redukovat negativních dopady na životní prostředí. Cílem by mělo být propojení ekologie, ekonomiky i lidského povědomí a vytvoření integrální součásti filozofie a řízení podniku. Principy udržitelného rozvoje představují trvalé a v časovém horizontu dlouhodobé zásady udržitelného rozvoje. Jedná se tedy o dlouhodobý závazek a soustavný proces. Na následujícím obrázku můžete vidět čtyři základní fáze správného fungování „Green managementu“. Je třeba zdůraznit, že jde pouze o ilustrační a tedy zjednodušující schéma.

Obrázek 1: Schéma interakce fází „Green managementu“

A) MOTIVACE

Hned na počátku je třeba jmenovat osobu, která bude odpovědná za provádění „zeleného“ programu v hotelovém zařízení nebo v jiných službách cestovního ruchu. Jednotlivé úkoly a cíle je zapotřebí náležitě vysvětlit všem zaměstnancům. Navíc je vhodné jít neustále příkladem a personál tak průběžně učit a motivovat. Pokud některý ze zaměstnanců přijde s nápadem, je nasnadě vzít ho na vědomí a popřípadě ho i ocenit. Ku prospěchu může být i účast na konferencích a seminářích týkajících se ochrany životního prostředí a implementace těchto aktivit do segmentu služeb cestovního ruchu. Zvyšování motivace se dá provádět i prostřednictvím zapojení do místních, národních či mezinárodních aktivit, účastí na setkáních o životním prostředí, rozvíjení informační sítě o této problematice v oblasti cestovního ruchu. To vše zároveň zvyšuje image společnosti v očích zákazníků, úřadů a veřejnosti.

B) PLÁNOVÁNÍ AKCE

Pokud jsou pracovníci dostatečně motivováni a je jim jasný smysl ekologického řízení, pak lze přikročit k plánování akcí jako druhému stupni cyklu. V této části se zpracovávají přehledy oblastí, na které se pak „Green management“ dále zaměřuje.

- zjištění současného stavu
- možnosti pro zlepšení
- příprava plánu – upřednostnění činností, postup pro zvládnutí akce, vymezení odpovědnosti
- vytyčení cílů – nejprve snazších, později náročnějších

C) REALIZACE

Tento úsek práce se zdá být nejobtížnější. Jde především o přípravu tzv. osobních plánů, což jsou jakési dílčí plány pro zaměstnance, kde jsou rozebrány specifické i obecné úkoly, které jsou od zaměstnanců očekávány a vyjadřují, že ochrana životního prostředí je součástí pracovní náplně zaměstnanců. Na druhou stranu je pak důležité poskytovat jim podporu a zveřejňovat výsledky jejich úsilí. Toto je již však problematika, která spadá spíše do řízení lidských zdrojů. Zaměstnanci musí sami vědět, že dělají prospěšnou věc. Každý nápad by měl být jasně propracován, než se začne s jeho realizací. Zaměstnanci by také měli projít navazujícími školeními a průběžně by měli být informováni o dílčích změnách zaměřených např. na úsporu energií, snižování odpadu nebo o nových formách ekologicky šetrných výrobků. Důležitá je však i zpětná vazba, a proto by personál měl vědět, že jeho práce a úsilí má smysl.

D) SLEDOVÁNÍ VÝSLEDKU

Posledním krokem, který uzavírá „cyklus“, je *sledování výsledků*. Je zapotřebí mít dobré sledovací metody pro následnou analýzu a vyhodnocení dosažených záměrů a cílů. Monitoring musí být trvalý a soustavný. Pokud dojde k odhalení chyby, je třeba přijmout opravné kroky vedoucí k nápravě. Časové intervaly monitoringu by měly být různé a v zásadě odpovídají zvolené službě nebo potřebě.

Aktivita zaměřená na ochranu životního prostředí provedené podnikem by měly mít mnohem širší obchodní dopad. Týká se to především věrnosti zákazníků a nových obchodních možností, kdy dobrou ekologickou politikou lze získat ještě více

hostů. Pozornost by proto měla být zaměřena na průzkum požadavků a očekávání hostů, operátorů, cestovních kancelářů a dalších subjektů. Je vhodné zapojit se do místních iniciativ a událostí na ochranu životního prostředí. Také Národní federace hotelů a restaurací České republiky prezentovala svůj environmentální postoj s ohledem na oblast svého působení „Chartou životního prostředí hotelů a restaurací“. Mezi jeho hlavní body patří :

- dosáhnout zdravé ekologické praxe ve všech oblastech provozu,
- splnit všechny zákonné předpisy na ochranu životního prostředí,
- minimalizovat spotřebu energie, vody a surovin,
- minimalizovat odpad a redukovat spotřebu zdrojů popřípadě tyto recyklovat a znovu užívat,
- redukovat na minimum znečišťování vody a vzduch a kde je to možné, veškeré zplodiny před vypuštěním upravovat,
- zvat zákazníky, dodavatele a smluvní partnery k účasti na ekologickém úsilí,
- kdekoli to bude možné, ve spolupráci s ostatními subjekty působícími v cestovním ruchu s veřejností a místní komunitou dosahovat širších cílů v ochraně životního prostředí,
- zabezpečovat pro všechny zaměstnance trénink a dostatek informací k dosažení našich cílů,
- otevřeně sdělovat ekologické poznatky každému, kdo o ně projeví zájem,
- pravidelně sledovat a zaznamenávat dopad ekologických opatření a porovnávat výkony s našimi plány, úkoly a cíly.

3. Ekohotely

3.1 Co je ekohotel

Ekohotel, nebo také jeho často užívané synonymum „Zelený hotel“, je označení pro ubytovací zařízení vlastníci evropský certifikát „The Flower – Ekologicky šetrná služba“ nebo domácí českou značku – „Ekologicky šetrná služba“. Obě loga jsou si navzájem v České republice rovna a jsou garantována Ministerstvem životního prostředí. Jejich uznávání je zaručeno nejenom v rámci České republiky, ale i v zahraničí. Kritéria nutná pro užívání národní ekoznačky i ekoznačky EU jsou shodná, rozdílná je v zásadě pouze přihláška pro jejich udělení. Záleží pak jen na typu ubytovacího zařízení, o kterou značku zažádá. Ekoznačka je ochranná známka, která návštěvníkovi zaručuje eliminaci negativních vlivů na životní prostředí. Značka je udělována ubytovacím zařízením přímo z rukou ministra životního prostředí a slouží zejména jako možný marketingový nástroj další propagace. Je třeba zmínit, že ekoznačka je v zásadě určena jakémukoliv ubytovacímu zařízení, nikoliv pouze hotelům. V Evropské Unii je nejčastěji spojena s malými a středními podniky, na druhou stranu však najdeme mezi certifikovanými zařízeními i zástupce mezinárodních hotelových řetězců. Ve světě je fenomén vzniku zelených hotelů datován v posledních deseti letech.

Jak již bylo zmíněno, tuto značku může získat ubytovací zařízení po splnění přísných norem a kritérií, mezi než patří omezování spotřeby energií, vody a produkce odpadů. Všechny podmínky pro získání licence jsou shrnuty na webových stránkách <http://www.ekoznacka.cz>. V hotelu jsou například zaizolovaná okna a výrobky na jedno použití se vyskytují v hotelích jen omezeně, naopak jsou preferovány ekologicky šetrné výrobky. Ubytování hosté v takových hotelech pijí filtrovanou vodu a třídí odpad. Navíc by hotel měl čerpat 22 % energie z obnovitelných zdrojů a v jeho prostorách by se mělo svítit výhradně úspornými žárovkami. K vytápění se nesmí využívat v žádném případě uhlí. Host je také aktivně

vyzván, aby se zapojil například tím, že si může regulovat teplotu ve svém pokoji pomocí termostatické hlavice na topení, aby při odchodu zhasínal, nenechával zbytečně protékat vodu při holení či čištění zubů. Na každém pokoji jsou úsporné baterie a odpadkové koše na papír a plasty. Zákazníkům je také doporučena městská hromadná doprava k cestám po městě. Zaznívajícím protiargumentem, že pro majitele a provozovatele je zřízení těchto ubytovacích zařízení ve srovnání s běžnými finančně náročnější, je v zásadě lichý a mylný. Téměř veškeré náklady se totiž během několika měsíců postupně vrací.

Certifikát ekologické značky uděluje hotelům „Agentura pro ekologicky šetrné výrobky“. Cena za přidělení ekologické certifikace EU stejně jako české ekologické licence a roční poplatek za jejich užívání se v zásadě různí. Finanční poplatek se vypočítává individuálně a záleží na velikosti zařízení. V Evropě je v současnosti pouze 50 ubytovacích zařízení, které získaly ekologickou unijní značku „The Flower“.

3.2 Historie ekohotelů

Podnět pro vznik prvních ekohotelů na počátku 90. let 20. století souvisel se zvyšujícím se zájmem o ochranu životního prostředí, která byla podpořena i mezinárodními debatami týkajícími se otázek enviromentálního stavu světa. Mezi nejvýznamnější uskutečněné konference patřil „Summit Země“ pořádaný Spojenými Národy v Rio de Janeiru (1992), „Montrealský Protokol“ (1991) na ochranu ozónové vrstvy nebo „Kyótský Protokol“ (1997) o globálním oteplování. Ve stejnou dobu mnoho odborníků a vědců začalo varovat na možné alarmující dopady rychlého odlesňování jihovýchodní Asie a Jižní Ameriky a nekontrolovatelný ekonomický růst nově industrializovaných zemích, který v sobě skrýval dramatický nárůst produkce skleníkových plynů.

Na nově zveřejněné výsledky těchto mezinárodních konferencí v zápětí reagoval i soukromý sektor a ani segment ubytovacích služeb nebyl výjimkou. Úloha hoteliérů spočívala ve výzvě k položení základů enviromentálního uvědomění a implementace zelených certifikací v této oblasti. Ve Spojených státech amerických byly sepsány první dokumenty mezi něž patří například „Best Practices Survey“ nebo „Green Hotel Initiative“ (GHI), které se pečlivě věnují standardizaci přístupů v „green hotel managementu“.

3.3 Ekohotely v Česku

Národní federace hotelů a restaurací (NFHR) vydala pro Česko v roce 1996 celostátně dostupný metodický materiál a každoročně vyhlašuje hotel s nejlepším green managementem. V Česku zatím působí pouze 4 ubytovací zařízení, které splňují kritéria pro udělení značky ekologicky šetrná služba. Všechny 4 získaly unijní ekoznačku „The Flower“ a Hotel Adalbert a Residence Belgická dokonce i ekoznačku ČR.

- **Hotel Adalbert** – Praha 6, Břevnov (<http://www.hoteladalbert.cz>)
- **Residence Belgická** – Praha 2, Vinohrady (<http://www.mamaison.com/prague/residence-belgicka>)
- **Sporthotel Zátoň** – u Českého Krumlova (<http://www.sporthotel-zaton.cz>)
- **Autokemp Oáza** - u Třeboně

První hotel v České republice, který získal v roce 2006 ekoznačku a zároveň splnil podmínky pro udělení certifikátu ekologicky šetrná služba je tříhvězdičkový hotel Adalbert na pražském Břevnově. Tento hotel sídlí v kompletně zrekonstruované budově z roku 1737 v zahradě Břevnovského kláštera. Celkem v něm můžeme nalézt 23 luxusně pojatých pokojů, které mohou celkem poskytnout ubytování pro 44 hostů. Ekologický hotel nabízí ve svém zařízení tyto následující ekologické přístupy a opatření.

3.4 Obecné zásady pro vznik ekohotelu:

Energie:

- Energeticky účinné elektrické spotřebiče
- Energie z obnovitelných zdrojů
- Vhodná tepelná izolace
- Automatické vypínací systémy (světla, teplo)
- Evidence hodnot o spotřebě energie

Voda:

- Úsporné kohoutky a sprchy
- Úsporné myčky, pračky, WC
- Flexibilní výměna ručníků a ložního prádla
- Vhodné čištění odpadních vod

Školení personálu:

- Ohledně ochrany životního prostředí
- Správné dávkování čistících prostředků
- Efektivní řízení s nakládání s odpady, vodou, energií a přírodními zdroji
- Údržba a zacházení s vybavením

Informace pro hosty:

- Místní údaje a novinky z oblasti životního prostředí
- Enviromentální opatření ze zařízení, kde je host ubytován
- Způsoby jak šetřit s vodou a energií
- Třídění odpadů
- Městská hromadná doprava
- Preferování výrobků a služeb šetrných k životnímu prostředí
- Zařízení s úspornou spotřebou vody a energie
- Výrobky s ekoznačkou
- Vratné láhve a obaly
- Nepoužívání lahví, kelímků, talířů, příborů a toaletních potřeb na jedno použití

Nebezpečné chemické látky:

- Interiérové barvy, laky a čistící prostředky s ekoznačkou
- Vhodné používání chemikálií
- Evidence dat o spotřebě chemikálií

Odpady:

- Třídění odpadu
- Vhodné zneškodňování odpadu
- Oddělování a zneškodňování nebezpečného odpadu

Jiné:

- Nekuřácká místnost
- Národní ekoznačka
- Bioklimatická architektura
- Potraviny z místního ekologického zemědělství
- Používání větrné a fotovoltanické energie
- Tepelná čerpadla, dálkové vytápění, využívání odpadního tepla
- Používání dešťové a odpadní vody
- EMAS nebo ISO 14000

Zdroj: <http://www.ecolabel-tourism.eu> 4.5.2007

Specifická opatření:

- Průtok vody v kohoutku ani ve sprše nepřesahuje 12 litrů za minutu

- V hotelové koupelně je umístěna cedulka vybízející hosty k šetrnému chování
- Mušle splachují pouze po použití
- Osušky a lůžkoviny se perou každé 3 dny
- Na pokojích jsou odpadkové koše na papír a plasty, třídí se rovněž sklo
- Nebezpečné odpady jsou tříděny a náležitě likvidovány
- Veškerý odpad vzniklý při hotelovém provozu je zpracováván a recyklován v nejvyšší možné míře
- Výrobky určené k jednomu použití jsou minimalizovány
- Všechna okna jsou tepelně izolována
- Hotel nepoužívá žádnou vzduchotechniku
- Většina světel na chodbách je opatřena pohybovým čidlem a vypíná se automaticky
- V celé budově hotelu jsou namontovány úsporné žárovky
- Topení je regulováno zvlášť v každém pokoji
- Využívají se výhradně ekologicky šetrné čisticí prostředky
- Vyřazené textilie a nábytek je určen na charitativní účely
- Kancelářský papír se recykluje teprve, je-li popsán z obou stran
- Používá se výhradně recyklovaný papír
- Upřednostňují se místní dodavatelé potravin

3.5 Budoucnost ekohotelů

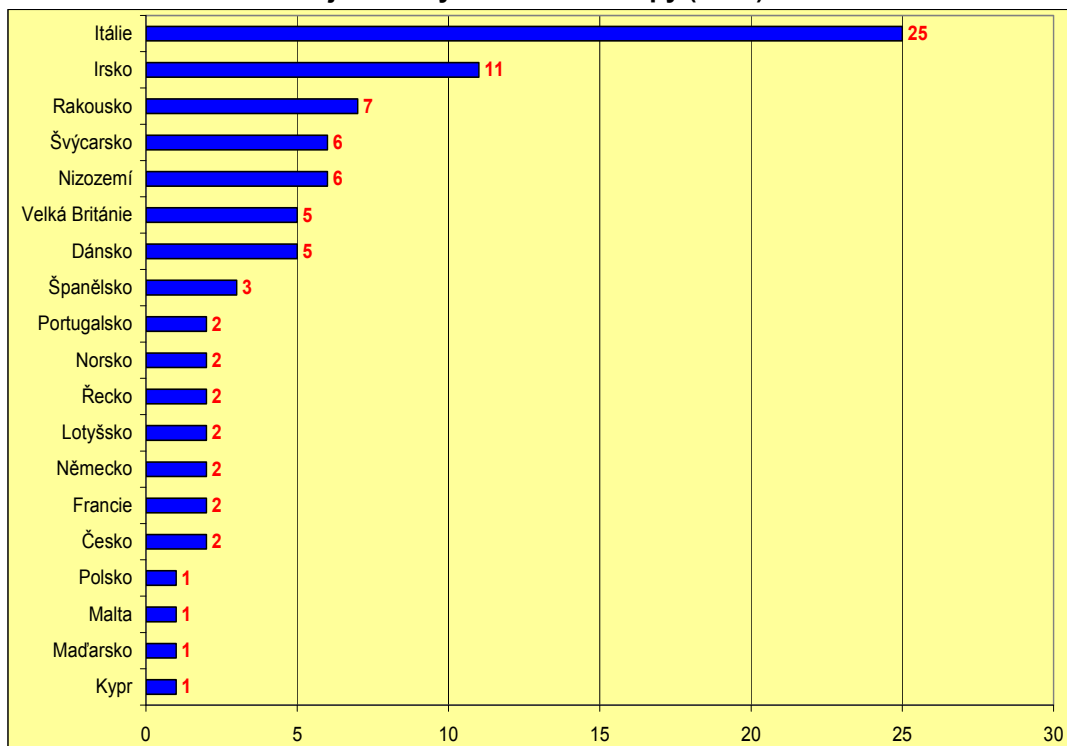
Kategorie ekologických hotelů je v současné době v rámci značení pro ekologicky šetrné služby Evropské Unie jednou z nejúspěšnějších. V zemích EU zažívá ekologické označení a certifikace ubytovacích zařízení obrovský boom. Ekologicky šetrné značení se totiž donedávna soustředilo pouze na licencování výrobků, ale nikoliv služeb. Tento trend je patrný i v rámci České republiky, kde Agentura pro ekologicky šetrné výrobky registruje stálý zájem o tuto certifikaci. Největší zájem o ekologicky ohleduplná ubytovací zařízení mají hosté ze zemí, v nichž je rozvinutější tradice produkce a nákupu ekologických výrobků a potravin. Mezi tyto země s tradičně kladným přístupem k ochraně životního prostředí patří Německo, Rakousko, Itálie, Nizozemí a zejména skandinávské země. Podobný vývoj se dá předpovídat v oblasti ubytovacích služeb a hotelnictví i v rámci České republiky, kde je patrný postupně narůstající zájem o ochranu životního prostředí.

Obrázek 2: Ekologická značka udělovaná EU: „The Flower“

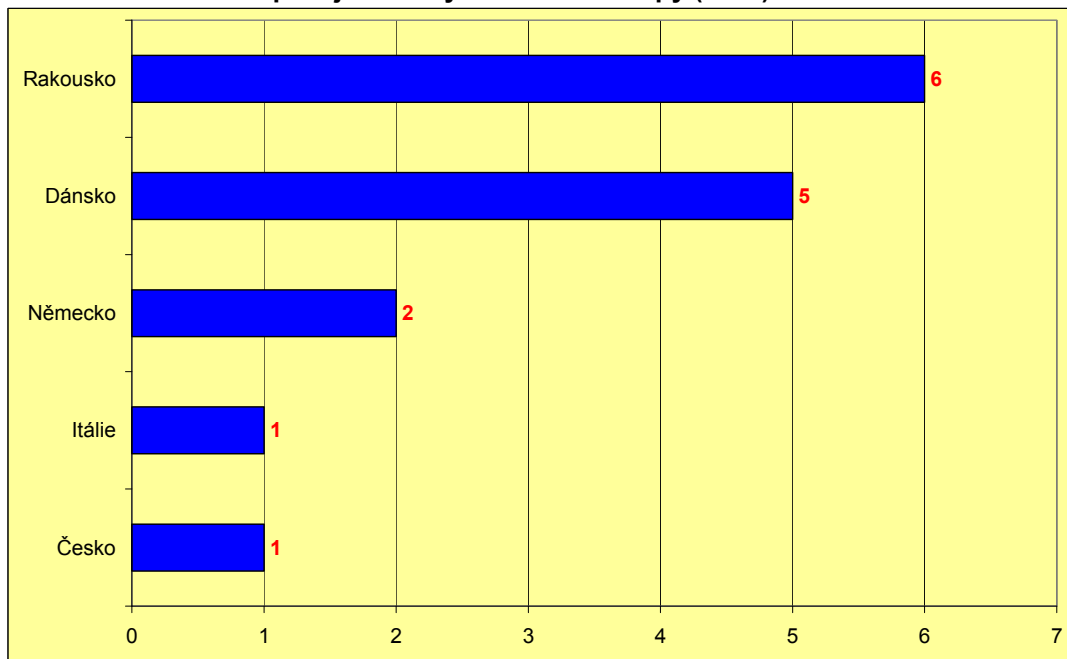
Zdroj: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm 10.4.2007

Graf 1: Počet ekohotelů v jednotlivých zemích Evropy (2007)

Zdroj: <http://www.ecolabel-tourism.eu> 4.5.2007

Graf 2: Počet ekocampů v jednotlivých zemích Evropy (2007)

Zdroj: <http://www.ecolabel-tourism.eu> 4.5.2007

4. ISO 14000 a EMAS

Vzhledem ke spletnosti různých zákonů, náročnosti a složitosti výrobků a poskytovaných služeb, účinnosti a výkonnosti technologií, strojů, zařízení, používaných materiálů a látek je vhodné problematiku ochrany životního prostředí řešit preventivně a systémově pomocí environmentálních manažerských systémů.

Environmentální manažerské systémy totiž představují přístup, který umožňuje komplexně posoudit stav životního prostředí a vliv činnosti, výrobků a služeb podniku na jeho jednotlivé složky (půda, voda, ovzduší, fauna a flora) a umožní stanovit priority a cíle v oblasti ochrany životního prostředí, způsoby dosažení těchto cílů, snadněji plánovat, řídit a sledovat rizika nebezpečí poškození životního prostředí, stanovovat nápravná opatření a prověřovat jejich vhodnost a reálnost uplatnění. Systémy environmentálního managementu zavádí pořádek a důslednost do snahy podniku zabývat se environmentálními problémy. Mezi interní přínosy zavedení patří například úspory nákladů díky efektivnějšímu využívání zdrojů a nižších nebo nulových poplatků za znečišťování životního prostředí. Pro zavedení environmentálních manažerských systémů lze využít dvou základních přístupů:

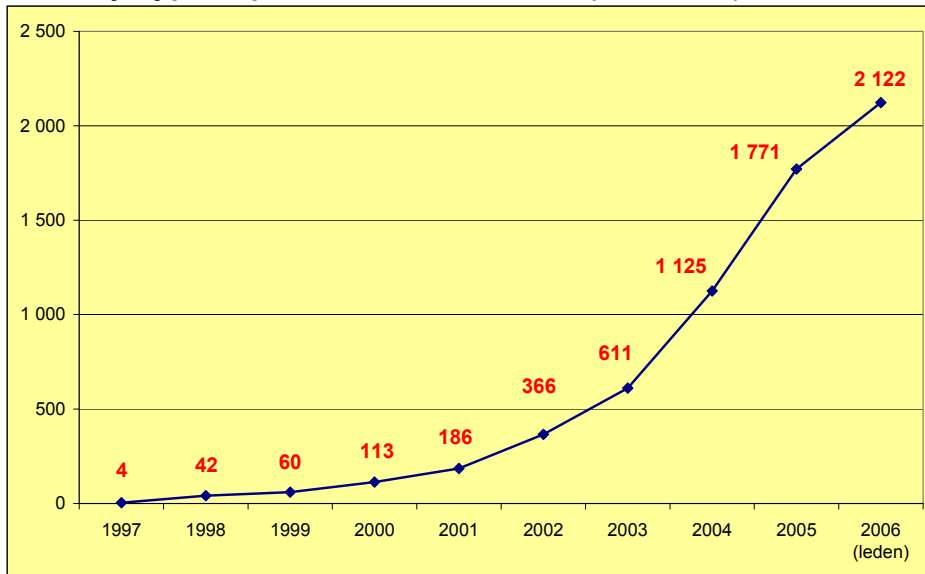
- Technická norma **ČSN EN ISO 14001** „Systémy environmentálního managementu – Specifikace s návodem pro její využití“. Tato norma má celosvětovou působnost a její text byl vypracován v Technické komisi ISO/TC 207 „Environmentální management“ ve spolupráci s technickým výborem CEN/CS.
- Nařízení Rady (ES) č. 93/1836, známé také pod zkratkou **EMAS** (z anglického originálu Eco-Management and Audit Scheme). Toto Nařízení je pak závazné jako celek pro vlády všech členských států a je přímo aplikovatelné ve všech členských státech Evropské unie.

Oba dva systémy environmentálního managementu zavedené podle těchto standardů doplňují systém řízení podniku tak, aby v co možná největší míře respektoval vztahy podniku k životnímu prostředí, upravené právními předpisy (i nad jejich rámec), a také vztahy k okolí podniku či výrobního místa, k zaměstnancům a k zákazníkům, ostatní veřejnosti i k majitelům podniku z hlediska jejich environmentálních zájmů.

Rozdíl EMAS od ISO 14001:

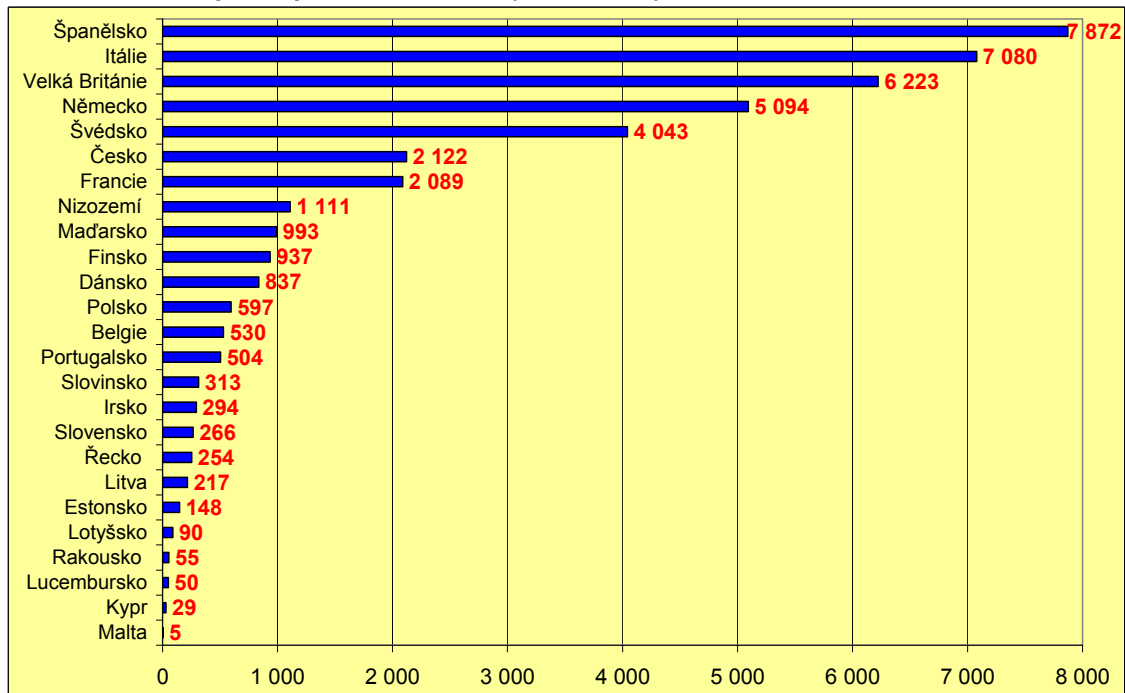
- Vyžaduje úvodní přezkoumání stavu životního prostředí.
- Specifikuje četnost i metodologii provádění auditů.
- Vyžaduje publikaci a ověření prohlášení o stavu životního prostředí.
- Vyžaduje aktivní účast zaměstnanců na zavádění EMS, resp. na procesu zlepšování dopadů podniku na životní prostředí.
- Zaměřuje se spíše na zlepšování vlivu podniku na životní prostředí, zatímco ISO na fungování a zlepšování EMS.
- Zakončením procesu je ověření environmentálního prohlášení, u ISO 14001 je to certifikace.
- Zavedení systému EMAS musí proběhnout v celém podniku, zavedení podle ISO norem i v části společnosti.
- EMAS se využívá především ve výrobní činnosti (i když existují firmy ve sféře služeb, které mají EMAS zavedeny), ISO normy pro všechny typy činností.

Graf 3: Vývoj počtu podniků s ISO 14001 v ČR (leden 2006)

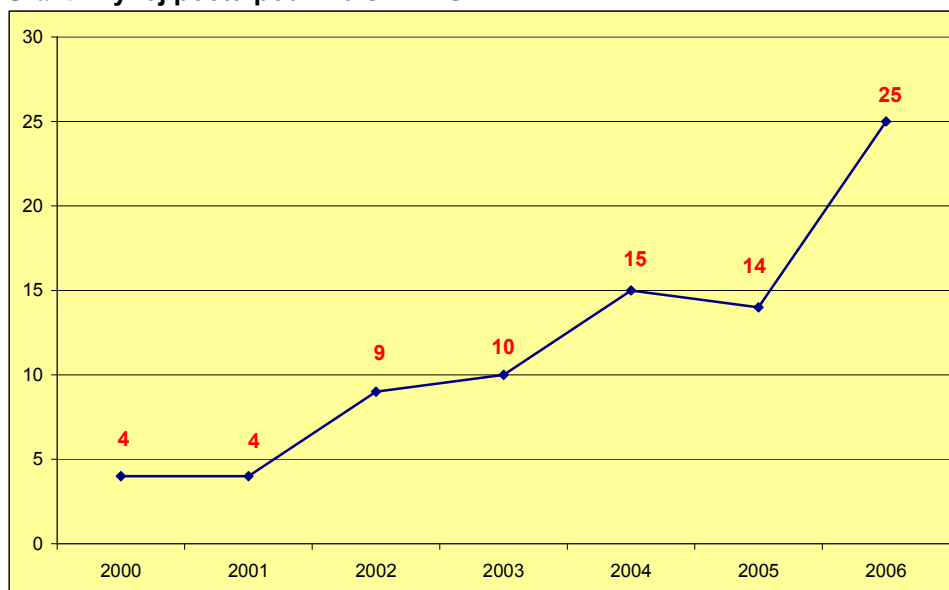
Zdroj: <http://www.cenia.cz> 10.5.2007

Graf 4: Země EU podle počtu ISO 14001 (leden 2006)

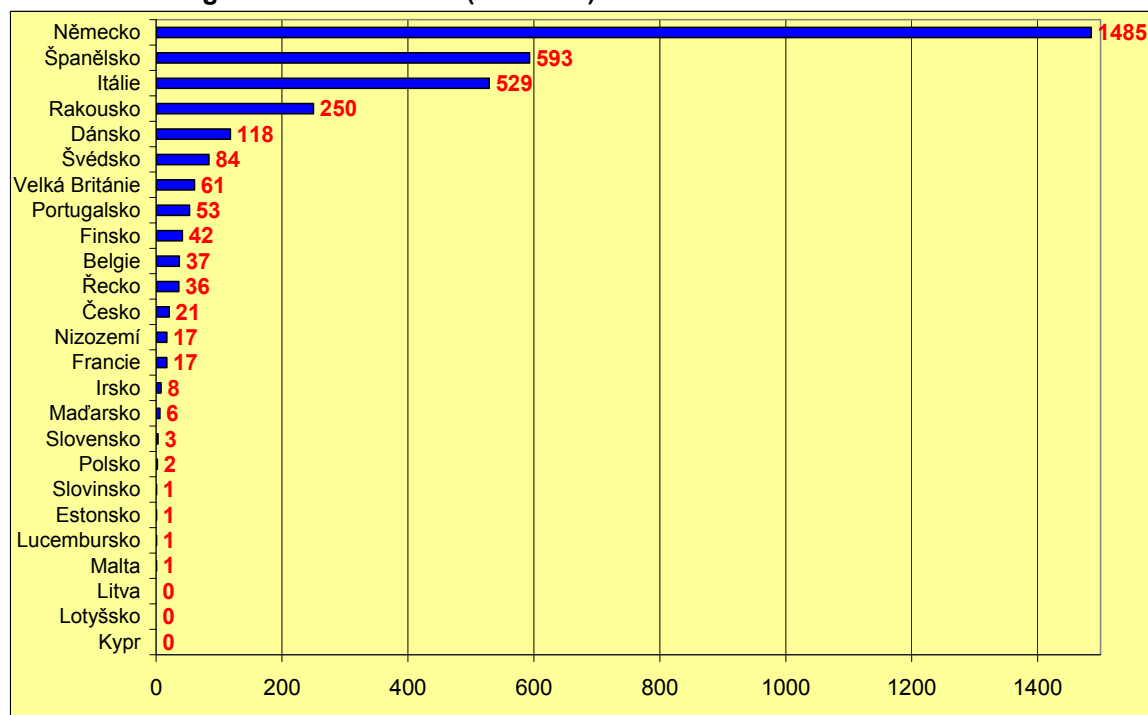
Zdroj: <http://www.cenia.cz> 10.5.2007

Graf 5: Vývoj počtu podniků s EMAS v ČR

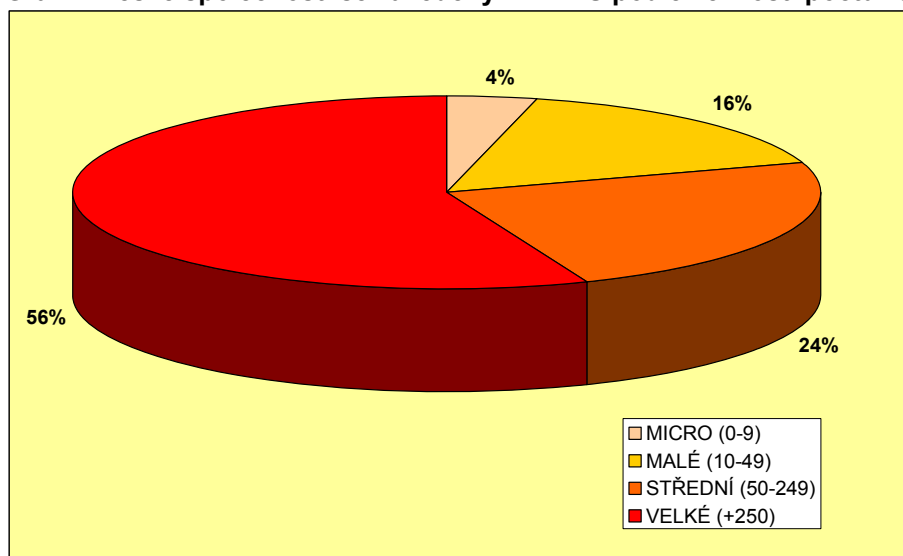
Zdroj: <http://www.cenia.cz> 10.5.2007

Graf 6: Počet organizací EMAS v EU (září 2006)

Zdroj: <http://www.cenia.cz> 10.5.2007

Graf 7: České společnosti se zavedeným EMAS podle velikosti počtu zaměstnanců (říjen 2006)

Zdroj: <http://www.cenia.cz> 10.5.2007

V České republice prozatím markantně převažuje zavádění ekologického řízení podle norem ISO 14001, zatímco systém EMAS zavádí většinou jen velké průmyslové podniky. Lze však říci, že zavádění obou druhů systémů řízení má při různé intenzitě rostoucí tendenci.

Obrázek 3: Logo EMAS

Zdroj: <http://www.inab.ie> 15.5.2007

5. Ekologicky šetrný výrobek

Produkty označené tímto způsobem spadají do českého programu označování výrobků ochrannou známkou "Ekologicky šetrný výrobek", který byl vyhlášen dne 14. dubna 1994 jako Národní program. Cílem je zejména podpořit ochranu životního prostředí výrobou a užitím takových výrobků, které mají šetrnější důsledky na životní prostředí. Na základě ekologického hodnocení vlastností výrobků se mu udělí ochranná známka a spotřebitel tak dostává záruku, že užitím takového produktu minimalizuje nepříznivé vlivy na životní prostředí. Samozřejmě také výrobce nebo dovozce získá lepší možnosti prosazování svých výrobků na domácím i zahraničním trhu. Známkou "Ekologicky šetrný výrobek" se propůjčuje pouze na dva roky a smí se používat pouze v jednobarevném, a to černém nebo zeleném provedení, s povinností uvádět identifikační číslo směrnice. Používání „Ekologicky šetrného výrobku“ a jeho prodej podporuje plně vláda ČR schváleným usnesením z 19. července 2000 č. 720 k návrhu podpory rozvoje prodeje a užívání ekologicky šetrných výrobků.

Obrázek 4: Logo ekologicky šetrného výrobku

Zdroj: www.npj.cz

6. Biopotraviny

Se vzrůstajícím zájmem lidí zejména z vyspělých států světa o ochranu přírody a ekologii roste současně zájem o zdravý životní styl zahrnující i stravování. Spotřebitelé stále častěji chtějí mít záruku, že konzumují ekologicky nezávadné potraviny. To ovlivňuje nejnovější trendy stravování v restauracích i v hotelích. Zákazníci z vyspělých států světa tak požadují ve stravovacích službách biopotraviny.

BIOPOTRAVINA – potravinářský výrobek, který byl získán z bioproduktů.

BIOPRODUKT – přímý zemědělský produkt na základě ekologického zemědělství.

Lze konstatovat, že produkce biopotravin a bioproduktů je k životnímu prostředí šetrnější než tradiční zemědělská výroba. Ekovýrobu také často doprovází ruka v ruce stále více se rozvíjející agroturistika jako jedna z možných forem alternativního typu cestovního ruchu. Z výzkumů vyplývá, že největší zájem o bioprodukty a biopotraviny je mezi mladými lidmi do 40 let věku, kteří mají vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání. Naopak u osob vyššího až důchodového věku se se zájmem o alternativní formy stravování setkáváme poměrně zřídka.

6.1 Proces vzniku a výroby biopotravin:

Výrobou biopotravin se mohou zabývat pouze subjekty, které jsou evidovány Ministerstvem zemědělství ČR. Ve věstníku ministerstva pak můžeme nalézt celý seznam producentů biopotravin. Mezi hlavní zásady bioprodukte patří:

- šetrné zacházení se zdroji,
- eliminace odpadů,
- minimalizace emisí,
- energetická šetrnost.

Vždy však musí být striktně dodržena separace od konvenčních surovin, které podléhají běžné výrobě. O všem musí být také vedeny úřední záznamy, které navíc dokladují i hygienické normy a opatření. Původ biopotravin osvědčuje osoba, která je pověřena Ministerstvem zemědělství. Na základě příslušných zákonů a právních norem je pak ekologickému zemědělci po mnohých kontrolách uděleno osvědčení o produkci biopotravin a bioproduktů. Osvědčení se vydává do 30 dnů od poslední kontroly. Označování ekologických produktů zahrnuje v názvu slovo BIO a identifikační kód kontrolní organizace. Někdy se však firmy snaží zákonné normy obcházet a na trhu nabízejí výrobky, které se jako bioprodukty a biopotraviny pouze tváří. Ve skutečnosti však jde jen o marketingový trik, který má pomoci lepšímu

prodeji. Důležité je tudíž sledovat, zda se jedná o původní biopotraviny s klasickým logem, které dokladuje zákonný původ deklarovaný ministerstvem. V případě porušení zákona může ministerstvo uložit producentovi, který vydává neprávem svoje výrobky za ekologicky nezávadné, pokutu až do výše 1 000 000 Kč. Obdobná procedura pro udělování certifikace platí i pro importované výrobky ze zahraničí.

Obrázek 5: Produkt ekologického zemědělství

Zdroj: <http://www.pro-bio.cz> 10.5.2007

7. Závěr

Na enviromentálně čisté subjekty se pohlíží úplně jinak než na ostatní společnosti působící ve stejném oboru. Díky svému šetrnému a přátelskému přístupu k životnímu prostředí postupně získávají dobrou pověst a daleko lepší podmínky v boji o přízeň zákazníka na stále konkurenčnějším a náročnějším trhu. V dnešní době člověk chápe výživu, zdraví, duševní i fyzickou sílu a aktivitu, odolnost organismu a vztah k životnímu prostředí jako pevnou součást svého životního stylu a hodlá za ni utratit i odpovídající sumu peněz. Na základě nejrůznějších marketingových průzkumů se zjistilo, že velká většina zákazníků z vyspělých zemí světa dává přednost produktům od společensky a enviromentálně zodpovědných výrobců. Zákazníci jsou stále více ochotni nakupovat dražší výrobky a služby, které jsou méně energeticky náročné, více vydrží a mají na životní prostředí šetrný vliv. Vyspělé země Evropy jako jsou například Velká Británie, Německo, Francie, Norsko, Rakousko a Švédsko jsou nejčastějšími zdrojovými ekonomikami pro český příjezdový cestovní ruch. Z toho plyne i to, že pokud bude chtít ČR mít i nadále úspěch v oblasti cestovním ruchu, bude třeba prosazovat principy trvale udržitelného rozvoje, neboť v budoucnu stále více klientů bude mít zájem o čisté a estetické životní prostředí. Pokud se tyto přístupy v ČR nenastaví, pak na to významným způsobem může doplatit i příjezdový cestovní ruch.

Zdroje dat

- 1) Hledej ubytování <http://www.hledej-ubytovani.cz/praha-ma-prvni-ekologicky-hotel.htm> 10.4.2007
- 2) Hotel Adalbert http://www.hoteladalbert.cz/cz/index_adalbert.php 10.4.2007
- 3) Časopis Hotel a Spa management, str.8, 10.4.2007
- 4) Agentura pro ekologicky šetrné výrobky <http://www.ceu.cz/esv.asp> 10.4.2007
- 5) Konjunktura <http://www.konjunktura.cz/index.php3?w=art&id=2928&rub=113&s=> 10.4.2007
- 6) Environment http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm 10.4.2007
- 7) Česká informační agentura životního prostředí <http://www.cenia.cz> 10.4.2007
- 8) Envi web <http://www.enviweb.cz> 10.4.2007
- 9) Residence Belgická <http://www.mamaison.com/prague/residence-belgicka> 10.4.2007
- 10) Sporthotel Zátoň <http://www.sporthotel-zaton.cz/cz/index.html> 10.4.2007
- 11) ECO label <http://www.ecolabel-tourism.eu> 4.5.2007
- 12) Ministerstvo zemědělství ČR <http://www.mze.cz> 15.5.2007